

Reactie gemeente Tubbergen op concept-financiële regeling

In deze notitie vindt u de reactie van de gemeente Tubbergen op de concept-financiële regeling die op 9 februari 2023 door ministerie/COA ter bespreking naar de gemeente is gestuurd.

Aanleiding

In de kaderovereenkomst over het AZC Albergen tussen gemeente Tubbergen, ministerie JenV en COA is het volgende opgenomen:

Een financiële regeling met het Rijk zodanig dat de gemeente Tubbergen en haar inwoners op geen enkele wijze financiële nadelen van deze opvang ondervindt.

En:

De verdere uitwerking van de hiervoor omschreven kaders wordt overgedragen aan de gemeente en het COA.

Naar aanleiding van deze passage uit de kaderovereenkomst heeft er uiteindelijk een overleg plaatsgevonden met de Staatssecretaris. Vervolgens is er door het ministerie en COA een eerste aanzet gemaakt t.a.v. deze financiële regeling.

Aard van de regeling

In de concept-regeling wordt bij de overweging gesproken over 'overeen wordt gekomen'. Daarmee wordt gesuggereerd dat de gemeente en het Rijk/COA het eens zijn over de inhoud van de regeling. Het gaat om de handreiking/kaders van het Rijk, waaraan gemeente/inwoners zich moeten houden.

Bij 2.2 staat dat de zinsnede 'gemeente Tubbergen en haar inwoners' gelezen wordt als 'publiekrechtelijke rechtspersoon de gemeente Tubbergen'. Dit is zoals het (taalkundig) wordt uitgelegd door het ministerie. Bij de totstandkoming van de kaderovereenkomst was er, niet enkel vanuit de gemeente, echt sprake van een andere intentie, juist vanwege de bijzondere gang van zaken.

Afspraken inhoud financiële regeling uit overleg met staatssecretaris

Uit het gesprek met de staatssecretaris is gebleken dat de lijn van het ministerie m.b.t. de inhoud van de financiële regeling als volgt is:

- Collectieve voorzieningen
- Geen individuele voorzieningen
- Ministerie is bereid om te kijken naar wat nog wel kan
- Er wordt een overzicht gemaakt van zaken die altijd vergoed of gedaan worden, zaken die we doen vanwege de bijzondere situatie in Albergen en zaken waarvan duidelijk is dat niet kan.

Strekking financiële regeling

In de concept-regeling staat de term 'collectieve voorzieningen' wel genoemd, maar wordt niet specifiek gesproken over 'individuele voorzieningen'. Er wordt gesproken over de voorwaarde van een causaal verband tussen gemaakte kosten en komst AZC. Onduidelijk is wanneer er precies sprake is van collectieve voorzieningen. De gemeente Tubbergen heeft zoals bekend, intensief contact met omwonenden en dorpsraad. Daaruit is het een en ander naar voren gekomen en wij vinden het belangrijk om dit terug te zien in de financiële regeling. Hieronder staan de punten die omwonenden en dorpsraad bij ons hebben aangegeven:

- Verlichting rond het AZC en aangrenzende wegen (aanleg, beheer en onderhoud)
- Aanpassen bestrating t.b.v. laden&lossen, K+R, pakketbezorging
- Verkeersmaatregelen / aanpassing infrastructuur rondom het AZC
- Periodiek onderzoek veiligheidsgevoel Albergen
- Eenmalig uitvoeren veilig wonen scan Albergen inclusief de collectieve uitvoering van de maatregelen die daaruit voortvloeien en het collectief plaatsen van camera's en eventuele hekwerken op privéterrein t.b.v. het veiligheidsgevoel

- Eenmalig uitvoeren onderzoek Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) Albergen
- Extra voorzieningen openbaar vervoer
- Vergoeding inzet vrijwilligers m.b.t. ontmoetings- en activiteitenplan, inclusief ondersteuning/coördinatie die daarbij noodzakelijk is
- Vergoeding t.b.v. realisatie en/of verbetering collectieve voorzieningen (nader in te vullen in overleg met inwoners).
- Speciaal meldpunt (binnen juridische mogelijkheden)
- Taxi- en vervoersvergoeding kinderen/jeugd

De kosten die de gemeente Tubbergen heeft gemaakt en nog moet maken vanwege de komst en exploitatie van het AZC Albergen staan (deels) in de concept-regeling genoemd. Het moet in onze ogen gaan om het volgende:

- Ureninzet personeel, al dan niet speciaal ingehuurd (voorbereidende fase tot en met de exploitatiefase; gedurende de gehele opvangperiode)
- Communicatiekosten / inwonersbijeenkomsten
- Juridische bijstand omwonenden i.v.m. totstandkoming bestuursovereenkomst
- Planschadevergoeding c.q. vergoeding tijdelijke vermindering woongenot
- Verzwaring riolering ten behoeve van het AZC

Ook wordt gesproken over het herstel van de sociale cohesie in Albergen. Dat vinden wij eveneens een belangrijk aspect, aangezien dit door het proces ernstig is verstoord en onder druk staat.

Een overzicht van zaken die niet worden vergoed, ontbreekt.

Conclusie

De hele gang van zaken, niet in de laatste plaats door de recente berichten over dat Albergen voor het ministerie en COA een 'voorbeeldproject' is, maakt dat omwonenden en dorpsraad een zeer sterk wantrouwen hebben ontwikkeld. Dat versterkt hun bestaande (al dan niet terechte) gevoel van onveiligheid. We moeten de komende (maximaal) 5-10 jaar met elkaar een goede samenwerking tot stand brengen en houden. En zeker ook met de omwonenden. Hun ongenoegen over de hele gang van zaken heeft het vertrouwen geen goed gedaan en heeft daarmee een averechtse werking gehad op het proces en heeft het gevoel van onveiligheid enorm versterkt. Dat ondervinden wij als lokale overheid elke dag opnieuw. Ons beeld is dat het herstel van de sociale cohesie in nauw verband staat met de (on)veiligheidsgevoelens. Wij vinden daarom dat wij met elkaar wel degelijk iets moeten doen aan het gevoel van onveiligheid dat heerst bij omwonenden en dorpsraad. Dat maakt dat de gemeente Tubbergen zich ook coöperatief kan blijven opstellen.

Vervolg

In onze ogen moet de financiële regeling bovenstaande aspecten omvatten. Wij gaan er van uit dat het ministerie/COA dit, in het licht van de hele gang van zaken, onderschrijft. De financiële regeling moet onderdeel uit gaan maken van de bestuursovereenkomst c.q. veiligheidsplan. Wij hechten er veel waarde aan de staatssecretaris / het ministerie, zoals afgesproken, de financiële regeling komt toelichten aan de begeleidings- en veiligheidsgroep.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.